

ВИКЛАДАЧ

ОРИСЯ МАРУНЬКО

Контактна інформація викладача:

Електронна пошта: orysjamarunko@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/orisja.marunko>

Профайл викладача:

Марунько Оріся Адамівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання КОГПА ім. Тараса Шевченка, викладач теоретичної граматики німецької мови, теоретичної фонетики німецької мови, історії німецької мови, загальнотеоретичного курсу німецької мови, практичного курсу німецької мови.

Викладачка має 30-річний досвід роботи за фахом, автор понад 50-ти наукових та навчально-методичних праць, у тому числі навчально-методичного посібника «Konjunktiv».

Упродовж викладання в Академії отримала три стипендії від Гете-Інституту (ФРН) для проходження стажування у м. Бонні (1996 р.) та Франкфурті-на-Майні (2001 р.), взяла участь у міжнародному семінарі «Ваймар-Берлін: класика та сучасність» (ФРН, 2010 р.). У 2015 році отримала «Майдан-Стипендію» за сприяння Австрійського бюро культурних обмінів та Центру культурних зв'язків і мобільності для проходження наукового стажування у Віденському університеті (Австрія).

Сфера наукових інтересів: прагматика, когнітивна лінгвістика, лінгвокультурологія.

Загальна інформація про курс:

Анотація до курсу: Дисципліна «Контрастивна граMATика німецької та української мов» є однією з вибіркових дисциплін Освітньо-професійної програми Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література) для спеціальності 014.02 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література) та освітньої програми Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література) для спеціальності 014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) за другим (магістерським) рівнем, яка викладається в II семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів з досягненнями сучасної лінгвістики, зокрема в галузі теоретичної та практичної граматики німецької та української мов. Встановити ряд структурно та функціонально подібних (ізоморфних) та відмінних (аломорфних) ознак, що характеризують системи обох мов.

Завдання: знайти спільне та відмінне у граматичних системах двох порівнюваних мов та виділити особливості функціонування мовних одиниць, що виражають подібні поняття, дати перекладачеві ключ до вибору адекватного варіанту перекладу з фахової, а не інтуїтивної точки зору. Систематизувати та поглиблювати знання мови і культури іноземної мови на принципі єдності тематичного та інтеркультурного аспектів.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:

особливості граматичної будови сучасної німецької та української мов; ключові положення порівняльної граматики про ізоморфні / аломорфні мовні явища; морфологічні категорії частин мови; синтаксичні зв'язки і функції речення; структурні типи речень; основні сучасні лінгвістичні теорії та підходи до аналізу мовних одиниць;

вміти:

на основі спостереження мовних фактів робити узагальнення про ті чи інші процеси сучасної німецької мови; зіставляти та порівнювати сучасну структуру німецької та української мов; виявляти подібності та відмінності у будові мов та їх лексиконі; надавати правильну теоретичну інтерпретацію мовним явищам; ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними мовними прикладами; працювати з науковою лінгвістичною літературою. Застосовувати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів українською та іноземною мовами.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Консультації по курсу відбуваються щосереди, 15.00–17.00 год. (ауд. 54) або ж з допомогою електронної пошти або соцмережі Facebook.

Обсяг курсу – 4 кредити ECTS (120 год.): 45 год. аудиторних занять та 75 год. самостійної роботи (**денна форма навчання**); 10 год. аудиторних занять та 80 год. самостійної роботи (**заочна форма навчання**).

Курс «Контрастивна граматика німецької та української мов» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей**:

Інтегральна компетентність

Здатність особи розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі загальної середньої освіти під час здійснення освітнього процесу, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

1. Загальні компетентності

ЗК 7. *Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності.* Використання іноземної мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання іноземної мови.

ЗК 8. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди, володіння навичками міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань.

ЗК 9. Здатність до прокладання й реалізації власної траєкторії навчання протягом життя, самостійного оволодіння новими знаннями.

2. Фахові компетентності спеціальності (СК)

СК7. Здатність продовжувати навчання та здійснювати професійну діяльність в іншомовному оточенні, ефективно застосовувати комунікативні технології в спілкуванні з різними суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси та потреби інших.

СК10. Володіння іноземною мовою на рівні не нижче С1, дотримання сучасних мовних норм іноземної мови, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення іноземної мови, утвердження ролі іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації, здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних і соціокультурних контекстах.

СК11. Здатність визначати й реалізувати ефективні підходи (методи) у вивченні й викладанні іноземної мови, зарубіжної літератури на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять (зокрема в інтерактивному режимі), трансфер сучасних наукових досягнень у практику навчання іноземної мови та зарубіжної літератури

СК12. Компетентність у ряді викладацьких стратегій і розуміння їхніх теоретичних та практичних основ, здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань і навчального досвіду у вивчення іноземної мови, здатність розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах, володіння методиками білінгвального та інтегрованого навчання мови і фахового змісту, основами дидактики багатомовності, методикою паралельного вивчення споріднених мов.

СК15. Володіння засобами організації мовного матеріалу у зв'язний текст; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, здатність аналізувати й інтерпретувати мовні процеси, зіставляти інформацію.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення здобувачів в обсязі, необхідному для успішного вивчення фахових дисциплін. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних знань, умінь та навиків із професійно-орієнтованих дисциплін

ПРН7. Розробляти, планувати, організовувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем системи освіти за спеціальністю та спеціалізаціями.

ПРН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їхні обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності та спеціалізації.

ПРН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.

ПРН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

ПРН19. Виявляти відповідальність за розвиток професійного знання і практичних навиків, здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної освітньо-професійної цілі, включаючи ситуації невизначеності вимог і умов

ПРН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Морфологія. Частини мови. Порівняльна характеристика німецької та української мов.

Тема 1. Частини мови. Дієслово. Порівняльна характеристика системи частин мови німецької й української мов. Дієслово. Граматичні категорії дієслова.

Тема 2. Іменник у німецькій та українській мовах. Семантичні та синтаксичні ознаки іменника. Граматичні категорії іменника

Тема 3. Прикметник. Числівник. Порівняльна характеристика німецької та української мов.

Тема 4. Займенник. Прислівник. Порівняльна характеристика німецької та української мов. Класифікація займенників. Класифікація прислівників.

Змістовий модуль 2. Типологічні властивості речення в німецькій і українській мовах.

Тема 5. Просте речення в німецькій та українській мовах. Ознаки речення. Формально-двочленне речення. Одночленне речення. Порядок слів у простому реченні.

Тема 6. Види простого речення в німецькій та українській мовах. Розповідне речення. Питальне речення. Спонукальне речення. Оклічне речення. Форми речення.

Тема 7. Складне речення у німецькій та українській мовах. Особливості

складносурядного речення. Види зв'язку частин складносурядного речення. Засоби поєднання частин складносурядного речення.

Тема 8. Складнопідрядне речення в німецькій та українській мовах. Види зв'язку частин складнопідрядного речення. Засоби поєднання частин складнопідрядного речення.

Тема 9. Тест

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
<u>Змістовий модуль 1.</u> Змістовий модуль 1. Морфологія. Частини мови. Порівняльна характеристика німецької та української мов.												
Тема 1. Частини мови. Дієслово. Порівняльна характеристика системи частин мови німецької й української мов. Дієслово. Граматичні категорії дієслова.	13	3	2			8	14			1		13
Тема 2. Іменник у німецькій та українській мовах. Семантичні та синтаксичні ознаки іменника. Граматичні категорії іменника	13	3	2			8	14			1		13

Тема 3. Прикметник. Числівник. Порівняльна характеристика німецької та української мов.	13	3	2			8	14			1		13
Тема 4. Займенник. Прислівник. Порівняльна характеристика німецької та української мов. Класифікація займенників. Класифікація прислівників.	13	3	2			8	14			1		13
Разом за змістовим модулем 1	52	1 2	8			32	56			4		52
Змістовий модуль 2.												
Змістовий модуль 2. Типологічні властивості речення в німецькій і українській мовах.												
Тема 5. Просте речення в німецькій та українській мовах. Ознаки речення. Формально- двочленне речення. Одночленне речення. Порядок слів у простому реченні.	13	3	2			8	13			1		12

Тема 6. Види простого речення в німецькій та українській мовах. Розповідне речення. Питальне речення. Спонукальне речення. Окличне речення. Форми речення.	13	3	2			8	13			1		12
Тема 7. Складне речення у німецькій та українській мовах. Особливості складносурядного речення. Види зв'язку частин складносурядного речення. Засоби поєднання частин складносурядного речення.	16	3	4			9	13			1		12
Тема 8. Складнопідрядне речення в німецькій та українській мовах. Види зв'язку частин складнопідрядного речення.	14	4	2			9	12			2		12

Засоби поєднання частин складнопідрядного речення.											
Тема 9. Підсумковий тест. Прект.	12		2			9	11			1	10
Разом за змістовим модулем 2	68	13	12			43	64			6	58
Всього	120	25	20			75	120			10	110

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Частини мови. Дієслово. Порівняльна характеристика системи частин мови німецької й української мов. Дієслово. Граматичні категорії дієслова.	3	1
2.	Тема 2. Іменник у німецькій та українській мовах. Семантичні та синтаксичні ознаки іменника. Граматичні категорії іменника	3	1
3.	Тема 3. Прикметник. Числівник. Порівняльна характеристика німецької та української мов.	3	1
4.	Тема 4. Займенник. Прислівник. Порівняльна характеристика німецької та української мов. Класифікація займенників. Класифікація прислівників.	3	
5.	Тема 5. Просте речення в німецькій та українській мовах. Ознаки речення. Формально-двочленне речення. Одночленне речення. Порядок слів у простому реченні.	3	1
6.	Тема 6. Види простого речення в німецькій та українській мовах.	3	1

	Розповідне речення. Питальне речення. Спонукальне речення. Окличне речення. Форми речення.		
7.	Тема 7. Складне речення у німецькій та українській мовах. Особливості складносурядного речення. Види зв'язку частин складносурядного речення. Засоби поєднання частин складносурядного речення.	3	1
8.	Тема 8. Складнопідрядне речення в німецькій та українській мовах. Види зв'язку частин складнопідрядного речення. Засоби поєднання частин складнопідрядного речення.	4	2
	Усього	25	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Частини мови. Дієслово. Порівняльна характеристика системи частин мови німецької й української мов. Дієслово. Граматичні категорії дієслова.	8	13
9.	Тема 2. Іменник у німецькій та українській мовах. Семантичні та синтаксичні ознаки іменника. Граматичні категорії іменника	8	13
10.	Тема 3. Прикметник. Числівник. Порівняльна характеристика німецької та української мов.	8	13
11.	Тема 4. Займенник. Прислівник. Порівняльна характеристика німецької та української мов. Класифікація займенників. Класифікація прислівників.	8	13
12.	Тема 5. Просте речення в німецькій та українській мовах. Ознаки речення. Формально-двочленне речення. Одночленне речення. Порядок слів у простому реченні.	8	12

13.	Тема 6. Види простого речення в німецькій та українській мовах. Розповідне речення. Питальне речення. Спонукальне речення. Окличне речення. Форми речення.	8	12
14.	Тема 7. Складне речення у німецькій та українській мовах. Особливості складносурядного речення. Види зв'язку частин складносурядного речення. Засоби поєднання частин складносурядного речення.	9	12
15.	Тема 8. Складнопідрядне речення в німецькій та українській мовах. Види зв'язку частин складнопідрядного речення. Засоби поєднання частин складнопідрядного речення.	9	12
16.	Тема 9. Підсумковий тест. Проект.	9	10
	Усього	75	110

Формат курсу – лекції, семінарські заняття, індивідуальні та групові консультації

Методи навчання: лекція-діалог, проблемний виклад матеріалу, навчальна дискусія, метод спостереження й аналізу мовних явищ, організація самостійного пошуку матеріалу, робота з науковою літературою, використання мультимедійних технологій (CALL-метод), аналіз відео-фрагментів, пояснювально-ілюстративний, інтерактивні методи (брейнстормінг, робота в командах, аналіз кейсів, сесія питання-відповідь).

Форми контролю: усне опитування (індивідуальне, фронтальне) під час семінарських занять, перевірка конспектів першоджерел, оцінювання практичного виконання завдань і вправ, заслуховування доповідей і академічних есе, перегляд відео-презентацій, експрес-тести, підсумкові модульні тести, співбесіда на екзамені.

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями): філософія, історія німецької мови, теоретична фонетика німецької мови, практична граматики німецької мови.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання – електронний варіант тез лекцій, тематика семінарських занять та практичних завдань до них, презентації змістового контенту лекцій у форматі Power Point, фрагменти відео-ресурсів за тематикою навчального контенту, електронні версії інформаційного забезпечення зі списку рекомендованої літератури (базової та допоміжної) доступні на сайті Академії, а також в мультимедійному центрі вивчення німецької мови (ауд. 53).

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин. Для успішного засвоєння програмного матеріалу студент

зобов'язаний самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; дотримуватись дедлайнів у виконанні завдань; брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, підсумковий контроль).

Відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Консультації

Якщо у студентів виникають питання, то вони можуть звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також студенти можуть звернутись на кафедру за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

Академічна доброчесність

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності у порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність в КОГПА ім. Тараса Шевченка, Положенням про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до положення Академії про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті може бути здійснено зарахування навчальної дисципліни із представленням відповідних підтверджуючих документів (сертифікатів курсів, тренінгів, вебінарів тощо), за заявою здобувача вищої освіти на ім'я декана факультету. Визнання результатів

навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, відбувається у семестрі, що передує вивченню дисципліни.